

Član 156.

Pri obavljanju poslova utovara i istovara tereta na aerodromskoj platformi nije dopušteno pušenje, paljenje vatre ili rad s otvorenim plamenom i odlaganje predmeta koji mogu ugroziti sigurnost osoba i zrakoplova.

Član 157.

Radnici koji obavljaju poslove utovara i istovara tereta na aerodromu kada se radi obavljanja poslova kreću pristanišnom platformom i drugim površinama aerodroma (PSS, rulne staze i sl.), dužni su za vrijeme obavljanja poslova nositi propisanu odjeću i obuću.

Član 158.

Utovar i istovar tereta smije se obavljati samo na aerodromskoj platformi određenoj za parkiranje zrakoplova.

Član 159.

Utovar i istovar tereta i snabdijevanje zrakoplova gorivom mora se obaviti prije ulaska putnika u zrakoplov, ako posebnim propisom nije određeno drugačije.

Član 160.

Rad na utovaru i istovaru tereta u zrakoplove mora se obavljati pod stalnim nadzorom i rukovođenjem određenog stručnog radnika – grupovode.

Član 161.

Ukrcavanje i iskrcavanje eksploziva i ostalih opasnih materija u zrakoplove mora se obavljati u skladu s posebnim propisima i uz prisustvo vatrogasaca.

Član 162.

Vlasnik zrakoplova dužan je odrediti i osposobiti za rad radnike za intervenciju u slučaju ekscenčnih situacija.

Radnici iz stava 1. ovoga člana moraju ispunjavati posebne uvjete utvrđene samoupravnim općim aktom zrakoplovne organizacije za obavljanje tih poslova.

Poslove iz stava 1. ovoga člana obavljaju radnici vlasnika zrakoplova po uputama i pod nadzorom za to određenog radnika.

Član 163.

Sredstva rada koja se koriste pri utovaru i istovaru tereta na aerodromskoj platformi i u skladištima kao što su teretna platforma, teretna i -doly- kolica, dizalice, samohodne pokretne trake, traktori za vuču, tegljači aviona, skladišni i regalni posluživači i dr. moraju se koristiti u skladu s uputstvima proizvođača, a prema samoupravnom općem aktu organizacije koji regulira sigurne uvjete rada i način manipuliranja teretom u odnosu na specifičnosti prostora za prijevoz tereta kod različitih tipova zrakoplova, te vrste, veličine, težine i težišta tereta koji se utovaruje i istovaruje.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 164.

Na dan stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri lučko-transportnom radu (-Službeni list SFRJ-, br. 14/64) i Pravilnika o zaštiti na radu pri utovaru tereta u teretna motorna vozila i istovaru tereta iz takvih vozila (-Službeni list SFRJ-, br. 17/66) koji su na temelju člana 85. Zakona o zaštiti na radu (-Narodne novine-, br. 19/83 i 17/86) primjenjivani kao propisana pravila zaštite na radu.

Član 165.

Korisnici sredstava rada iz člana 2. i 3. ovoga pravilnika dužni su uskladiti stanje oruđa za rad i izgrađenih

investicionih objekata s odredbama ovoga pravilnika u roku 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Organizacije koje projektiraju i izrađuju sredstva rada iz člana 2. i 3. ovoga pravilnika, dužne su postupati po odredbama ovoga pravilnika danom njegovog stupanja na snagu.

Član 166.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 01-703/1-1986

Zagreb, 22. listopada 1986.

Predsjednik
Republičkog komiteta
za rad i zapošljavanje
Zorka Bilalović v. r.

580

Na temelju člana 16. stava 1. Zakona o zaštiti na radu (-Narodne novine-, br. 19/83) Republički komitet za rad i zapošljavanje na svojoj sjednici održanoj 22. listopada 1986. godine, donio je

PRAVILNIK o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se pravila zaštite na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala.

Pod sličnim materijalima, u smislu ovoga pravilnika, podrazumijevaju se sve vrste drvnih ploča vezanih sintetičkim i mineralnim vezivom kao što su: iverice, vlaknatice (ekstratvrde, tvrde, polutvrde i izolacione), furnirske ploče (šper-ploče), stolarske ploče (panel-ploče), iverasti otpresci, oplemenjene iverice i vlaknatice, dekorativni laminati, ploče od pluta, briketi od drveta kao i ostali materijali koji se obrađuju strojevima za mehaničku preradu i obradu drveta.

Član 2.

Pravila zaštite na radu propisana ovim pravilnikom dužne su primjenjivati organizacije koje projektiraju i izrađuju sredstva rada za mehaničku preradu i obradu drveta i sličnih materijala, kao i organizacije i poslodavci koji obavljaju poslove mehaničke prerade i obrade drveta i sličnih materijala.

Član 3.

Pravila zaštite na radu propisana ovim pravilnikom dužne su primjenjivati i organizacije koje projektiraju, izgrađuju i rekonstruiraju investicione objekte u kojima se obavljaju poslovi mehaničke prerade i obrade drveta i sličnih materijala.

Član 4.

Pravila zaštite na radu koja nisu utvrđena zakonom, ovim pravilnikom, drugim pravilnicima, standardima i tehničkim normativima, dužne su osigurati organizacije i poslodavci primjenom priznatih pravila zaštite na radu.

Član 5.

Pravila zaštite na radu koja se odnose na:

- korištenje osobnih zaštitnih sredstava,
- osposobljavanje radnika za rad na siguran način,

- poslove s posebnim uvjetima rada,
- ispitivanje oruđa za rad s povećanim opasnostima,
- ispitivanje radne okoline,
- evakuaciju i spašavanje,
- pružanje prve pomoći i medicinske pomoći,
- zabranu pušenja, korištenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti na radu,
- isprave i evidencije,
- dužnosti organizacije prema organima nadzora,
- dužnosti i ovlaštenja radnika raspoređenih na poslove i radne zadatke s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i unutrašnji nadzor utvrđuje organizacija samoupravnim općim aktom o zaštiti na radu prema utvrđenim vrstama i opsegu opasnosti koje proizlaze iz poslova i zadataka u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Član 6.

Pravila zaštite na radu propisana ovim pravilnikom koja se odnose na klasične strojeve za mehaničku preradu i obradu drveta i sličnih materijala na odgovarajući način odnose se na strojeve s izvedenom elektronskom ili drugom suvremenom zaštitom.

Član 7.

Prostorije u kojima su smješteni strojevi za preradu i obradu drveta i sličnih materijala moraju imati izveden sistem opće i posebne ventilacije kojim se osigurava usisavanje piljevine, drvene i druge prašine, plinova i dima tako da njihova koncentracija bude ispod maksimalno dozvoljene koncentracije propisane po jugoslavenskom standardu.

Član 8.

Sistem za odvođenje prašine na orudima za rad mora biti povezan s uređajem za uključivanje oruđa u rad tako da se oruđe za rad ne može staviti u pogon ako sistem za otprašivanje nije uključen.

Ako na orudima za rad ugrađenim prije stupanja na snagu ovoga pravilnika nisu osigurani uvjeti iz stava 1. ovoga člana, oruđe za rad se ne smije staviti u pogon ako prethodno nije uključen sistem ventilacije.

Član 9.

Organizacija je dužna osigurati da sva sredstva rada koja se koriste pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala budu ispravna i opremljena zaštitnim napravama.

Za sredstva rada iz stava 1. ovoga člana organizacija je dužna pribaviti uputstva o njihovoj upotrebi i održavanju i isprave propisane propisima o zaštiti na radu.

Član 10.

Radnicima koji obavljaju određene poslove odnosno radne zadatke pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala moraju se osigurati odgovarajuća osobna zaštitna sredstva prema vrsti posla koji obavljaju i utvrđenim štetnostima, a radnici su dužni da ih namjenski upotrebljavaju i da ih održavaju u ispravnom stanju.

Član 11.

Organizacija koja obavlja poslove prerade i obrade drveta i sličnih materijala dužna je samoupravnim općim aktom o zaštiti na radu utvrditi u kojim radnim prostorijama i prostorima je zabranjeno pušenje, korištenje otvorenog plamena i užarenih predmeta.

Član 12.

Stovarište trupaca i drvene građe, na kojem se obavlja rad noću, mora biti osvijetljeno općim osvjetljenjem jakosti najmanje 20 luxa.

Zavisno od složenosti procesa rada koji se obavlja noću na mjestima rada pored opće rasvjete treba osigurati i funkcionalnu rasvjetu.

Član 13.

Sva mjesta, na kojima može doći do pada radnika u dubinu kao što su bazeni, jame, kanali i sl. moraju biti ograđena, a pri radu noću i osvijetljena svjetlošću jakosti najmanje 30 luxa.

Sigurnosnom ogradom moraju biti ograđena i mjesta na kojima su smješteni spremnici i posude koje sadrže vruće, jetke i otrovne tvari, kao i druga mjesta na kojima može doći do ugrožavanja života i zdravlja radnika.

Mjesta iz st. 1. i 2. ovoga člana moraju biti označena odgovarajućim znakovima upozorenja i opasnosti.

Član 14.

Obavljanje poslova u ugroženim prostorijama i prostorima kao što su cikloni, spremnici, kanali, jame, spremišta piljevine i drugih otpadaka mora biti povjereno najmanje dvojici radnika od kojih se jedan radnik mora nalaziti izvan ugroženog prostora i osiguravati rad drugom radniku koji obavlja poslove u ugroženom prostoru.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Zajedničke odredbe

Član 15.

Strojevima za preradu i obradu drveta i sličnih materijala (u daljnjem tekstu: strojevi) smiju rukovati samo oni radnici koji su osposobljeni za obavljanje tih poslova na siguran način kojim se osigurava rad bez ugrožavanja vlastitog i tuđeg života i zdravlja.

Član 16.

Prije rezanja trupaca i ostale drvene građe mora se materijal koji se obrađuje pregledati očevidom a prema potrebi i posebnim uređajima da u njima nema ostataka željeza ili sličnih materijala kako bi se spriječilo pucanje reznog alata i povređivanje radnika.

Član 17.

Dijelovi strojeva koji se pokreću osim reznih alata i transportnih traka moraju biti ograđeni sa svih strana.

Član 18.

Ručni alati na mehanizirani pogon moraju imati uređaj za zaustavljanje kojim se zaustavlja pogon pri ispuštanju alata iz ruku.

Član 19.

Strojevi i uređaji koji se u toku rada premještaju moraju se prije početka rada na određenom mjestu na siguran način učvrstiti.

Član 20.

Odstranjivanje iverja, strugotine i drugih otpadaka za vrijeme rada stroja smije se obavljati samo ako je to tehnološkim procesom rada predviđeno i to posebnim sredstvima kao što su: ispuhivanje komprimiranim zrakom, metlice, četkice, lopatice, drveni gurači i sl.

Član 21.

Pri obradi kratkih i uskih komada moraju se upotrebljavati posebne pomoćne naprave za njihovo potiskivanje i pridržavanje.

2. Pravila zaštite na radu pri korištenju alata na strojevima za preradu i obradu drveta i sličnih materijala

Član 22.

Prije početka rada na stroju, radnik mora provjeriti da li je alat stroja ispravan, pravilno postavljen i sigurno pričvršćen, te da li su zaštitne naprave ispravne, dobro postavljene i sigurno pričvršćene.

Član 23.

Na stroju smiju biti postavljeni samo oni alati koji se koriste za određenu tehnološku obradu materijala.

Alati koji nisu potrebni u fazi rada stroja moraju se sa stroja skinuti i odložiti na odgovarajuće mjesto.

Član 24.

Brzina obrade na stroju mora biti određena prema karakteristikama stroja, alata i materijala kojim se obrađuje.

Član 25.

Pričvršćivanje i skidanje alata sa stroja smije se obavljati samo uz pomoć za to predviđenog alata prema uputama za rukovanje i održavanje stroja.

3. Pravila zaštite na radu na pojedinim strojevima

Gateri

Član 26.

S radom na gateru ne smije se početi dok se ne provjeri da li su sve zaštitne naprave postavljene odnosno dok se ne utvrdi da li se radnici nalaze izvan opasne zone gatera, i provjeri da li su pile pravilno učvršćene.

Član 27.

Gater mora imati ugrađen zvučni signal kojim se objavljuje početak rada stroja.

Član 28.

Otvori kroz koje prolaze pokretni dijelovi gatera moraju biti ograđeni čvrstom ogradom u visini koja odgovara gornjoj ivici jarma gatera, a ne može biti niža od 1,20 m.

Član 29.

Protuutezi na gateru moraju biti postavljeni tako da se onemogućuje njihovo prebacivanje pri radu gatera.

Član 30.

Kod horizontalnih gatera ojnice i zamašnjak moraju biti ograđeni, a okvir osiguran od ispadanja.

Član 31.

Pri izlasku iz gatera okrajci trupaca moraju se osigurati tako da ne dođe do njihovog podizanja ili spuštanja što se osigurava na način da se u transporter odnosno na gaterska kolica deblja strana trupca postavlja naprijed.

Član 32.

Zabranjeno je uklanjanje zaglavljениh okrajaka i drugih predmeta dok je gater u pokretu.

Kružne pile (cirkulari)

Član 33.

Uredaji za podizanje i spuštanje lista kružne pile i zaštitne kape moraju se ugraditi prema uputama proizvođača, tako da se omogućuje siguran rad radnika.

Član 34.

List kružne pile iznad i ispod radnog stola mora biti pokriven zaštitnom napravom osim onog dijela kojim se neposredno reže.

Član 35.

Zaštitna naprava lista kružne pile mora biti učvršćena tako da se za vrijeme rezanja ne može pomicati uzduž ni okomito na list pile.

Član 36.

Zaštitna naprava lista kružne pile mora biti postavljena tako da ne umanjuje vidljivost rezanja ali najviše do 6 mm iznad predmeta koji se obrađuje.

Ako je predmet koji se obrađuje neravan, zaštitna naprava postavlja se na visinu prema najvišem dijelu predmeta.

Član 37.

Širina raspora u stolu kružne pile mora biti za 1-3 mm šira od širine razvoda zubaca pile.

Član 38.

Pri rezanju materijala koji se u toku obrade može pomicati odnosno okretati mora se koristiti naprava za sprečavanje okretanja odnosno prevrtanja materijala.

Član 39.

Ručne kružne pile moraju imati pokretnu zaštitnu napravu koja pri praznom hodu pokriva cijeli obod lista pile.

Član 40.

Debljina razdvojnog klina na stolu kružne pile mora biti manja od širine reza, a najmanje za 1/4 veća od debljine lista pile.

Član 41.

Razdvojni klin mora biti postavljen tako da mu vrh ne bude niži od dna najvišeg zupca pile.

Član 42.

Razdvojni klin mora biti podjednako udaljen od vrhova zubaca pile.

Udaljenost iz stava 1. ovoga člana ne smije biti veća od 10 mm niti manja od 3 mm.

Član 43.

Ako se na kružnoj pili koriste listovi pila različitih promjera, moraju se postavljati razdvojni klinovi odgovarajućih dimenzija s mogućnošću horizontalnog i vertikalnog namještanja i sigurnog učvršćenja u skladu sa zahtjevima utvrđenim članovima 40. do 43. ovoga pravilnika.

Član 44.

Kružne pile s više listova i automatskim posmakom materijala moraju imati uređaj za zaštitu od povratnog udarca.

Član 45.

Članči u zaštitnoj napravi protiv povratnog udarca odbaćenog materijala ne smiju biti od mekog ili krčkog materijala, a njihova širina ne smije biti veća od 10 mm.

Član 46.

Potisni valjci za automatsko pomicanje materijala na kružnu pilu moraju biti zaštićeni čvrstim oklopmom.

Član 47.

List kružne pile s njhalicom mora biti pokriven čvrstom zaštitnom kapom do visine rezanja.

Član 48.

Poprečni hod klatne i povlačne pile mora biti ograničen tako da list pile ne može prijeći kraj radnog stola.

Član 49.

Kružne pile za krajčenje trupaca moraju biti zaštićene pokretnom zaštitnom kapom koja oslobada list pile samo do visine koja odgovara debljini trupca koji se reže.

Član 50.

Cilindrične pile za dužice moraju imati napravu za hvatanje odnosno odbacivanje odrezanih dužica.

Član 51.

Pokretne kružne pile za rezanje ogrjevnog drveta moraju imati pokretni stol ili pokretni kozlič.

Uredaji iz stava 1. ovoga člana moraju se poslije svakog reza vraćati u prvobitni položaj.

Kod pokretnih kružnih pila za rezanje ogrjevnog drveta zaštita lista pile mora biti izvedena kao i kod ostalih kružnih pila.

Član 52.

Ako kružnu pilu opslužuju u radu dva radnika, pila mora sa zadnje strane imati izvedeno gljivasto tipkalo za brzo zaustavljanje.

Tračne pile

Član 53.

List tračne pile mora biti pokriven zaštitnim oklopom po cijeloj dužini, osim dijela kojim se reže, najviše do 6 mm iznad predmeta koji se obrađuje.

Zaštitni oklop mora na siguran način sprečavati iskanje lista pile ili njegovih dijelova.

Član 54.

Pomična zaštitna naprava lista pile od oklopa vodećeg kola lista pile do predmeta obrade, mora biti izvedena tako da se može sigurno namještati i mehanički učvrstiti na odabrani položaj.

Član 55.

Ručno podešavanje vodilice lista tračne pile može se vršiti samo dok pila nije u radu.

Član 56.

Pri rezanju neravnog materijala moraju se koristiti uredaji koji sprečavaju okretanje odnosno prevrtanje materijala za vrijeme obrade.

Ravnalice

Član 57.

Držači noževa na ravnalicama moraju biti okruglog oblika.

Član 58.

Površina okruglog noža na kojoj se ne reže mora biti pokrivena odgovarajućom nepomičnom napravom.

Član 59.

Vodeće ravnalo mora biti izrađeno od jednog komada i glatko, a njegova visina mora iznositi najmanje polovinu debljine materijala koji se obrađuje.

Blanjalice

Član 60.

Standardne blanjalice, kombinirane blanjalice i blanjalice s ugrađenim valjcima za posmak na svojoj ulaznoj strani moraju imati napravu za zaštitu od povratnog udarca.

Članci zaštitne naprave ne smiju biti širi od 15 mm, a njihov međusobni razmak ne smije biti veći od 0,5 mm.

Članci moraju biti postavljeni tako da se mogu pomicati samo u smjeru predmeta koji se obrađuje.

Član 61.

Zaštitne kape na blanjalicama iznad osovine s noževima moraju pokrivati ulazne i izlazne valjke za posmak sa svih strana.

Član 62.

Na četverostranim i višestranim fazonskim blanjalicama osovine i glave s noževima moraju se sa svih strana zaštititi odgovarajućim oklopom.

Član 63.

Specijalne blanjalice za izradu dužica moraju imati zaštitni uređaj za sprečavanje povratnog udarca.

Član 64.

Kod kružnih blanjatica i rotacionih strojeva za rezanje furnira, dio ploče koji se ne koristi mora biti pokriven zaštitnom napravom.

Ako se materijal za obradu dovodi do noževa pomoću stezaljki pričvršćenih na samom stroju, rub ploče mora se prekriti zaštitnom napravom.

Član 65.

Kod blanjatica za štapove, glava mora biti prekrivena zaštitnom napravom.

Član 66.

Kod blanjatica za drvenu vunu zamašnjak i ojnica moraju biti zaštićeni čvrstom ogradom.

Nosač noževa mora biti osiguran od ispadanja, a ojnica od prebacivanja.

Član 67.

Hod radnog stola blanjalice u gornjem položaju ne smije dotaći nož.

Rastružne tračne pile i pile trupčare

Član 68.

Rastružne tračne pile i pile trupčare moraju biti izvedene na isti način kao i tračne pile.

Član 69.

Prostor oko kolica za trupce mora biti ograđen.

Hod kolica trupaca odnosno ostalih predmeta rezanja mora biti osiguran automatskim isključivačima, a u krajnjem položaju moraju biti ugrađeni mehanički graničnici s odbojnicima od elastičnog materijala.

Član 70.

Nosači i držači trupaca odnosno ostalih predmeta rezanja moraju biti izvedeni tako da ne mogu doći u dodir s listom pile.

Član 71.

Kod povratka kolica pri radu rastružne pile mora biti osigurano odmicanje od ravnine lista pile.

Član 72.

Kod uključanja u rad dolaznog transportera trupaca od stovišta do kolica, mora se osigurati veza zvučnim signalom.

Na mjestu dovodenja trupaca na transporter mora biti izveden jedan ili više prekidača - gljivastih tipkala za brzo zaustavljanje transportera.

Glodalice

Član 73.

Kod brzohodnih glodalica mora se upotrebljavati specijalni alat namijenjen za velike obodne brzine, a dimenzije alata moraju biti u skladu s karakteristikama strojeva.

Član 74.

Na glodalici je zabranjena upotreba osovinskog nastavka – trna bez upotrebe gornjeg ležaja, osim ako je konstrukcijom stroja od proizvođača predviđena upotreba osovinskog nastavka – trna bez gornjeg ležaja.

Član 75.

Obrada materijala smije se vršiti samo okruglim glavama – držačima noževa, osim ako je proizvođač stroja predvidio drugačije.

Član 76.

Rotirajući alat kod radova sa ili bez vodilice mora biti zaštićen odgovarajućom zaštitnom napravom.

Član 77.

Glava lančane glodalice mora biti prekrivena zaštitnim oklopom do najnižeg položaja.

Zaštitni oklop ne smije dodirivati lanac sa strane vodilice.

Član 78.

Predmet obrade se ne smije pridržavati rukom, već mora biti učvršćen držačem.

Član 79.

Alat nadstolne glodalice mora biti zaštićen odgovarajućom zaštitom.

Član 80.

Svi alati strojeva za čepovanje moraju biti zaštićeni osim na mjestu rezanja.

Član 81.

Hod gornjeg i donjeg alata mora biti podešen tako da onemogućuje zadiranje jednog alata u drugi.

Član 82.

Kod obrade drveta nepravilnog oblika mora se koristiti naprava za vođenje predmeta.

Bušilice

Član 83.

Vijci za pričvršćivanje svrdla na steznim glavama bušilice moraju biti upušteni u glavi bušilice, ili moraju biti okrugle izvedbe bez stršećih dijelova.

Član 84.

Hod vertikalne bušilice mora imati uređaj za automatski povrat u početni položaj.

Član 85.

Predmeti bušenja na vertikalnim i horizontalnim bušilicama moraju se sigurno učvrstiti odgovarajućim napravama na radnim stolovima.

Brusilice

Član 86.

Pokretni i nepokretni valjci na cilindričnim brusilicama kao i brusna traka moraju biti zaštićeni i od slučajnog dodira po cijeloj dužini.

Član 87.

Kod tanjurastih i drugih brusilica dio brusne ploče i njen obod koji se ne upotrebljava mora biti zaštićen oklopom, a radni stol mora biti što bliže primaknut brusnoj ploči.

Član 88.

Kod rada na tračnim brusilicama mora se na pogonskom i vodećem kolu brusne trake izvesti zaštitna naprava s ugrađenim mehaničkim sistemom za odsis brusne prašine.

Član 89.

Hod radnog stola mora biti mehanički osiguran od mogućnosti ispadanja iz vodilice.

Kombinirani strojevi za obradu drveta i sličnih materijala

Član 90.

Za kombinirane strojeve za obradu drveta i sličnih materijala na kojima se obavlja više radnih operacija primjenjuju se pravila zaštite na radu propisana za svaku pojedinu radnu operaciju.

Član 91.

Kod rada na kombiniranom stroju za obradu drveta i sličnih materijala i ako se kod izvođenja radnih operacija koriste pojedini alati, moraju se alati koji se pri obradi ne koriste, zaštititi ili skinuti.

Strojevi za rezanje furnira

Član 92.

Mehanizam za pokretanje noževa mora biti izveden tako da se može staviti u pogon samo istovremenim uključivanjem dviju sklopki.

Sklopke iz stava 1. ovoga člana moraju biti ugrađene tako da se mogu uključiti samo uz istovremenu upotrebu obiju ruku.

Škare za siječenje furnira

Član 93.

Škare za siječenje furnira s pritiskom motkom moraju biti izrađene tako, da se nož i pritisna motka poslije reza zaustavljaju najkasnije u gornjem položaju.

Član 94.

Mehanizam za stavljanje u pokret škara mora biti tako podešen da se nož može pokrenuti samo s obje ruke ili na drugi način kojim se osigurava siguran rad radnika.

Pritisna motka i nož škara moraju se odmah zaustaviti spuštanjem bilo kojeg od uređaja za pokretanje.

Član 95.

Ako na istim škarama radi više radnika, za svakog radnika mora postojati poseban dvoručni mehanizam.

Dvoručni mehanizam iz stava 1. ovoga člana mora biti tako konstruiran da radnici ne mogu raditi jedan bez drugoga.

Član 96.

Ako upravljanje pogona škara nije dvoručno već jednoručno, nožno ili automatsko, potrebno je izvesti ispred noža ili držača predmeta rezanja čvrstu zaštitu s otvorom za ulaz predmeta rezanja.

Udaljenost od otvora do noža ili držača utvrđuje se izrazom $y = \frac{x}{10} + 6$ gdje »x« predstavlja najveću dozvoljenu visinu prostora od naprave do radne plohe rezanja u mm, a »x« horizontalnu udaljenost noža ili držača od zaštitne naprave u mm.

Član 97.

Škare koje nemaju uređaj za automatsko dodavanje materijala, a rade kontinuirano moraju imati zaštitnu napravu koja sprečava da ruka radnika dođe u opasni prostor noža.

Strojevi za nanošenje ljepila

Član 98.

Valjci strojeva za nanošenje ljepila moraju biti zaštićeni.

Član 99.

Kod ručnog pranja valjaka potrebno je valjke zaustaviti i dovesti ih u položaj krajnje razmaknutosti kako bi se onemogućilo uklještenje ruku.

Ostali strojevi

Član 100.

Pri korištenju strojeva kao što su strugovi, preše, strojevi za obradu parketa, ručne blanjalice, ručni strojevi za obradu ultrapasa, oštrilice pila i drugi, organizacija je dužna pribaviti od proizvođača ili sama propisati upute za rukovanje tim strojevima.

4. Zaštitne mjere pri površinskoj obradi drveta bojenjem i lakiranjem

Član 101.

Na prostorije, strojeve i uređaje za površinsku obradu drveta nanošenjem, umakanjem ili prskanjem boja, lakova i drugih sredstava koja sadrže po zdravlje opasne i štetne materije, primjenjuju se posebni propisi kojima je predmetna materija regulirana.

5. Zaštitne mjere pri uskladištavanju i slaganju trupaca i rezanog materijala

Član 102.

Istovar i slaganje trupaca i rezanog materijala na stovarištu i skladišnom prostoru mogu vršiti samo radnici koji su za te poslove osposobljeni.

Član 103.

Složajevi trupaca i rezane građe smiju se slagati samo na ravnom tlu.

Složajevi moraju biti stabilni, a prolazi između složajeva ne smiju biti manji od 1,5 m.

Član 104.

Ako se slaganje obavlja ručno, visina složaja trupaca ne smije biti viša od 2 m.

Ako se slaganje obavlja ručno pomoću platformi, visina složaja ne smije biti viša od 4 m.

Ako se rad obavlja na mehanizirani način, visina složaja mora odgovarati tehničkim karakteristikama mehaniziranih sredstava.

Član 105.

Građa sa složaja mora se postepeno skidati odozgo prema dolje.

Zabranjeno je rušenje složaja, izvlačenje pojedinih komada građe s dna ili iz sredine složaja.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 106.

Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaju se primjenjivati odredbe Pravilnika o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu na mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala (»Službeni list SFRJ«, br. 40/61), koji je na osnovi člana 85. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 19/83) primjenjivan kao propisano pravilo zaštite na radu.

Član 107.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 01-698/1-86

Zagreb, 22. listopada 1986.

Predsjednik
Republičkog komiteta
za rad i zapošljavanje
Zorka Bilalović, v. r.

USTAVNI SUD HRVATSKE

581

Ustavni sud Hrvatske, na sjednici 25. rujna 1986. godine, donio je ovu

ODLUKU

1. Utvrđuje se da se pravna pravila sadržana u Građevinskom pravilniku za grad Zagreb (»Narodne novine«, br. 292/40) ne mogu primjenjivati temeljem člana 4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. i za vrijeme neprijateljske okupacije (»Službeni list FNRJ«, br. 86/46).

2. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i u »Službenom glasniku« grada Zagreba.

Obrazloženje

U postupku povodom predstave Zefa i Kriste Kačina-ri Ustavni sud Hrvatske utvrdio je da nadležni upravni organi s područja grada Zagreba još uvijek primjenjuju

pojedina pravna pravila sadržana u Građevinskom pravilniku za grad Zagreb iz 1940. godine, pozivom na član 4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. i za vrijeme neprijateljske okupacije (»Službeni list FNRJ«, br. 86/46).

Odlučujući o tome da li postoje zakonske pretpostavke za primjenu navedenih pravnih pravila Sud je polazio od ovoga:

Prema članu 2. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. i za vrijeme neprijateljske okupacije, pravni propisi koji su bili na snazi na dan 6. travnja 1941. izgubili su pravnu moć. Prema članu 4. istog zakona, pravna pravila sadržana u tim propisima mogu se primjenjivati na odnose koji nisu uređeni postojećim propisima, ako nisu suprotna ustavu, zakonima i ostalim postojećim propisima.

Odnosi iz oblasti izgradnje i uređenja prostora uređeni su u SR Hrvatskoj Zakonom o izgradnji objekata (»Na-